

Narcís Monturiol, tema de la conferència institucional

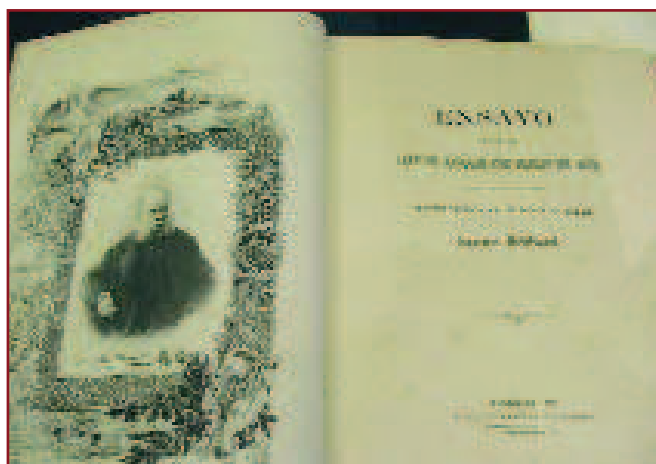
Amb motiu de la celebració, el 2010, de l'Any Monturiol i el 150è aniversari de l'avarament del seu enginy més conegut, el submarí *Ictineu*, l'Ajuntament de Roquetes i l'Observatori de l'Ebre van voler sumar-se als actes d'homenatge que, al llarg de l'any, tindran lloc a diversos punts de Catalunya amb l'objectiu de donar rellevància a aquesta figura destacada de la història del segle XIX que va ser cabdal en el desenvolupament de la navegació submarina. Així, les dues institucions van afegir-se als actes commemoratius tot dedicant a Monturiol una exposició de llibres que formaven part de la col·lecció privada de l'enginyer, inventor i polític de Figueres, i la conferència institucional del 14 d'abril.

El primer acte institucional de la tarda va ser la inauguració de l'exposició a la biblioteca de l'Observatori. La mostra, titulada *Els llibres de Narcís Monturiol. La biblioteca d'un inventor*, es podrà veure fins al 14 de maig en horari de 10 a 13h i de 16 a 18h els dies feiners i els dissabtes, de 10.30 a 13.30h. En acabar l'acte, la sala de plens de l'ajuntament va ser l'escenari de la conferència titulada *Monturiol: ciència, tècnica i avantguarda al segle XIX*, a càrrec d'Antoni Roca, professor d'Història de la Ciència i de la Tècnica de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), membre del Centre de Recerca per a la Història de la Tècnica (ETSEIB) i expert coneixedor de la figura de Monturiol. Roca, que junt amb Maria Genescà, va ser el comissari de l'exposició, va centrar la conferència en les diverses vessants professionals de Monturiol i en el seu gust per la tècnica com a factor decisiu de canvi social, però també en la seva activitat política, lligada al republicanisme i a la lluita per la igualtat de tots els ciutadans.

SETZE ANYS DE RECERCA

Es dona la circumstància que la biblioteca de l'Observatori de l'Ebre va localitzar, dins del seu fons, els llibres que Narcís Monturiol va utilitzar per als seus estudis i, principalment, per a la construcció dels dos submarins *Ictineu*. Uns llibres que, possiblement, són els que més va apreciar i els únics que resten de la seva col·lecció personal, ja que l'inventor va vendre-se'ls a causa de les penúries a les què va haver de fer front al final de la seva vida.

Recorda el pare Cardús, un dels jesuïtes que encara treballen a l'Observatori, que, quan ell estudiava, l'aleshores director del centre, el pare Romanyà, va enviar-lo a Barcelona a buscar un seguit de llibres que la família Monturiol donava a l'Observatori. Aquest fet va tenir lloc el 1944, després de la mort de Joan Monturiol, fill de l'inventor. No va ser, però, fins a l'any 1993 que Maria Genescà, bibliotecària de la institució científica, va localitzar un llibre que contenia una dedicatòria adreçada a Narcís Monturiol. Aquest fet va fer que Genescà sospités que podia haver-ne d'altres. En contrastar la informació amb el pare Cardús, la bibliotecària va encetar la feina

J.J. CURTO, DIRECTOR DE L'OBSERVATORI, AMB MARIA GENESCÀ I ANTONI ROCA EN UN MOMENT DE LA INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ. ROCA, QUE TAMBÉ VA PROTAGONITZAR LA CONFERÈNCIA, EXPLICANT DETALLS CURIOSOS DELS LLIBRES DE MONTURIOL AL PÚBLIC ASSISTENT.

de recerca dels altres volums, que també havien de tenir la mateixa data d'entrada que el primer. Aquesta tasca va durar setze anys; temps en què també s'ha dut a terme la reorganització de la biblioteca de l'Observatori. Finalment, en comprovar que la temàtica de tots els llibres trobats era de màxim interès per a Monturiol i que molts d'ells eren citats en els propis llibres i documents que l'inventor va escriure, es va arribar a la conclusió que els volums pertanyien a la seva col·lecció particular. Oceanografia, navegació, astronomia, física, mecànica...; obres en què Monturiol va basar els seus estudis per construir els dos submarins i que, junt amb un manuscrit i obres pròpies, formen l'exposició de l'Observatori.